

EUROPOS SAJUNGOS
TEISINGUMO TEISMAS

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas

Sąjungos teisės apsaugos garantas

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas:

Sąjungos teisės apsaugos garantas

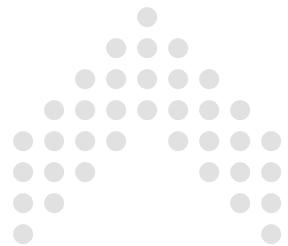

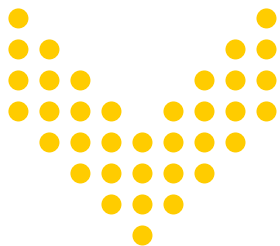

Turinys

Sveiki atvykę!	6
Teismas Europos širdyje	7
Europos Sąjungos Teisingumo Teismas	8
Europos Sąjungos Teisingumo Teismas ir piliečiai	11
Teisingumo Teismas	14
Bendrasis Teismas	16
Teismo procesas	20
Kanceliarijos	21
Viešas teismo posėdis	23
Generalinio advokato išvados	24
Pasitarimai	27
Paskelbimas	28
Institucijos tarnybos	30
Kalbų vartojimas – teisinis vertimas raštu	33
Kalbų vartojimas – vertimas žodžiu	36
Biblioteka, dokumentinės informacijos centras	38
Personalas	41

Bendravimas su visuomene	43
Teisingumo Teismas ir aplinka	44
Teisingumo Teismo pastatų istorija	48
Apie Teismą skaičiais	50
Sekite naujienas!	52
Vietovės planas	53

Sveiki atvykę!

Добре дошли

Laipni lūdzam

Bienvenidos

Sveiki atvykę

Vítejte

Üdvözlök

Velkommen

Merħba

Willkommen

Welkom

Tere tulemast

Witamy

Καλώς ήρθατε

Bem-vindos

Welcome

Bine ați venit

Bienvenue

Vitajte

Dobro došli

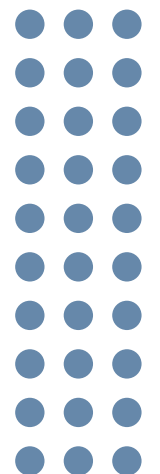
Dobrodošli

Fáilte

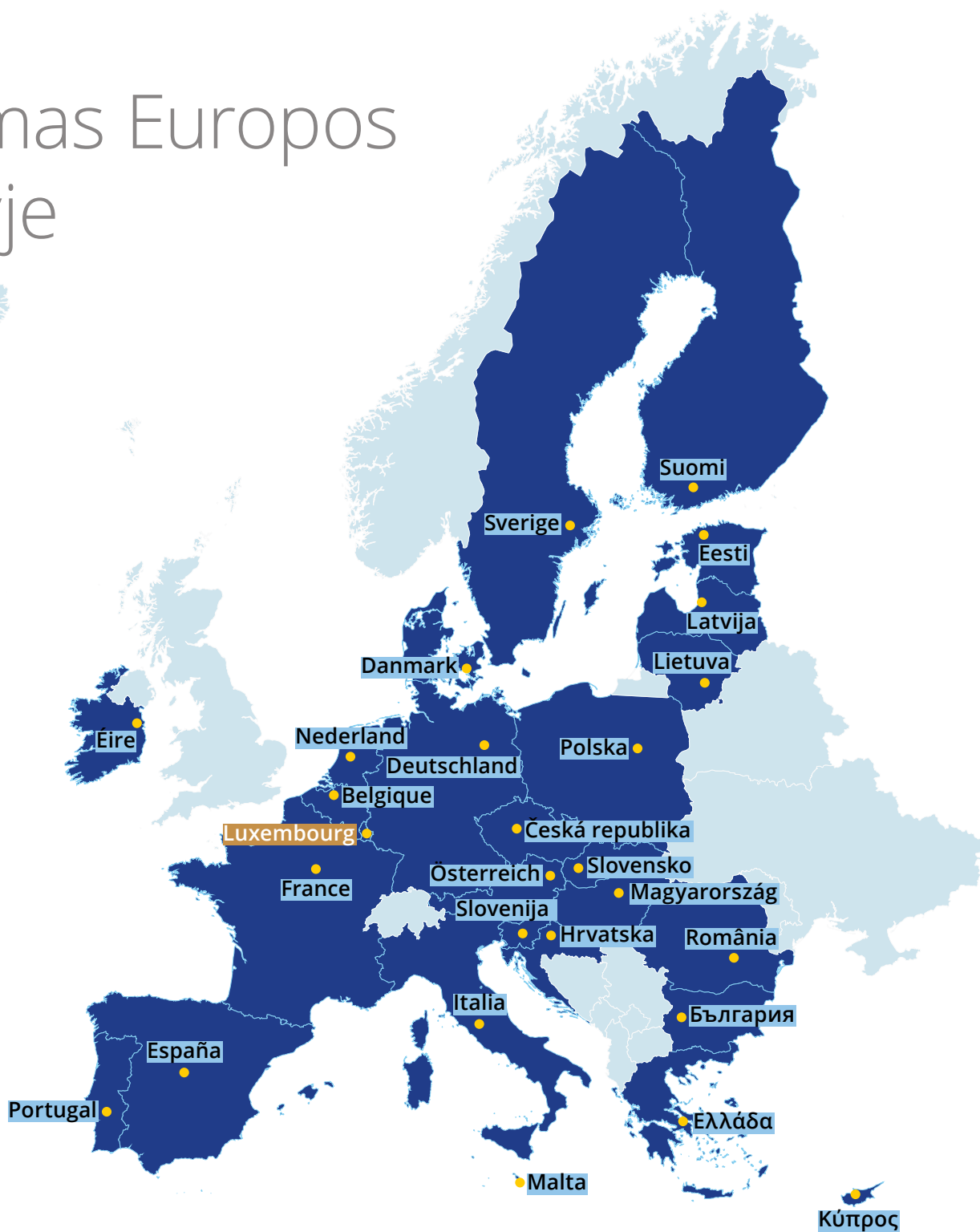
Tervetuloa

Benvenuti

Välkommen

Teismas Europos širdyje

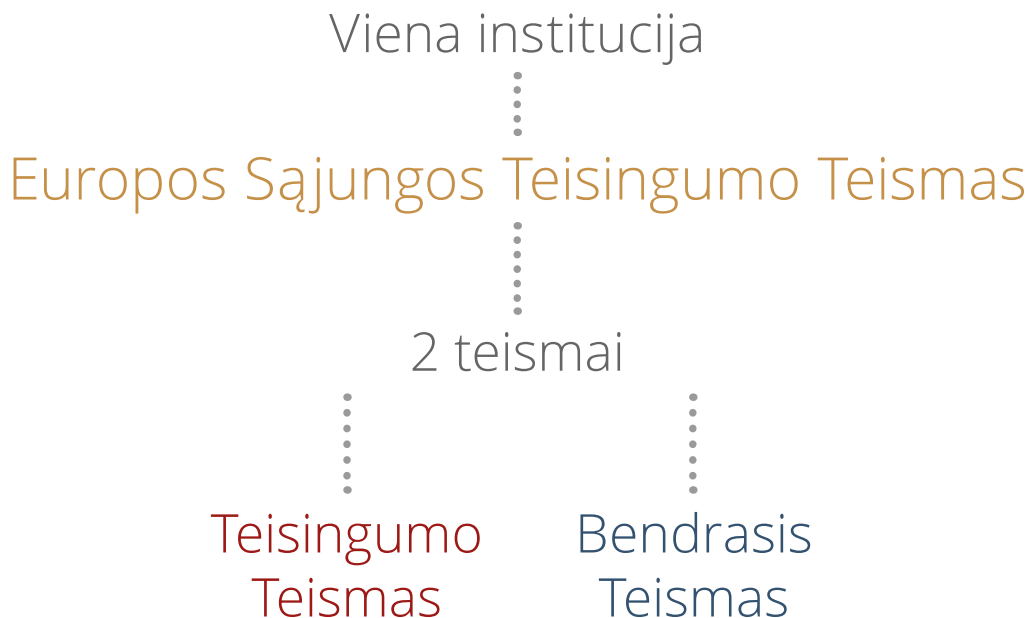
Europos Sąjungos Teisingumo Teismas

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, kaip Sąjungos teisminė institucija, užtikrina, kad būtų laikomasi Sąjungos teisės ją aiškinant ir taikant.

Vykdydamas šią užduotį Europos Sąjungos Teisingumo Teismas:

- tikrina Europos Sąjungos institucijų aktų teisėtumą;
- užtikrina, kad valstybės narės vykdytų savo pareigas pagal Sutartis;
- aiškina Sąjungos teisę nacionalinių teismų prašymu.

Jį sudaro du teismai: Teisingumo Teismas ir Bendrasis Teismas. Abiejų teismų nariai savo pareigas vykdo nešališkai ir nepriklausomai.

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas ir piliečiai

Daug nacionalinės teisės normų perkeliama iš Sąjungos teisės ir jos susijusios su kasdieniu piliečių gyvenimu: darbu, aplinka, vartotojų apsauga ir kt.

Abu teismai (nuo 1952 m.) priėmė

47 267

sprendimus ir nutartis.

Laisvas prekių
judėjimas

Laisvas paslaugų
judėjimas

**Sąjungos
teisė**

Darbuotojų
sauga

Vartotojų
apsauga

Aplinka

Teisingumo Teismas

Teisėjai ir generaliniai advokatai skiriami bendru valstybių narių sutarimu 6 metų kadencijai, jie gali būti perrinkti kitai kadencijai. Teisingumo Teismo pirmininką ir jo pavaduotoją teisėjai renka iš savo tarpo 3 metų kadencijai, jie gali būti perrinkti kitai kadencijai.

Teisingumo Teismas užtikrina, kad Sąjungos teisė būtų aiškinama ir taikoma teisingai ir vienodai visoje Sąjungoje.

Nacionaliniai teismai gali jam teikti prašymus priimti prejudicinį sprendimą ir prašyti paaiškinti, kaip reikia suprasti arba taikyti Sąjungos teisės aktus.

Teisingumo Teismui gali būti pateikiami ir tiesioginiai ieškiniai, kuriais prašoma Sąjungos aktą panaikinti arba pripažinti, kad valstybė narė nesilaiko Sąjungos teisės. Vėliau, jei valstybė narė neištaiso padėties, Teisingumo Teismas gali jai skirti piniginę baudą.

Gali būti teikiami apeliaciniai skundai dėl Bendrojo Teismo sprendimų; Teisingumo Teismas gali juos panaikinti.

27

teisėjai
(po 1 iš
valstybės
narės)

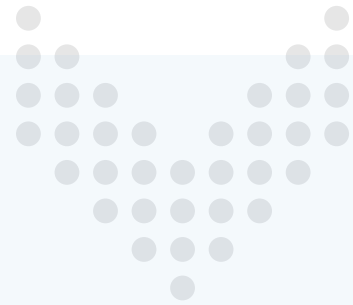
11

generalinių
advokatų

1

kancleris
(skiriamas
narių)

⋮ Bendrasis Teismas

Teisėjai skiriami bendru valstybių narių sutarimu 6 metų kadencijai. Bendrojo Teismo pirmininką ir jo pavaduotoją teisėjai renka iš savo tarpo 3 metų kadencijai. Jie taip pat iš savo tarpo renka narius, kurie vykdys generalinio advokato pareigas nagrinėjant prašymus priimti prejudicinį sprendimą.

Bendrasis Teismas turi jurisdikciją pirmąja instancija priimti sprendimą dėl fizinių ar juridinių asmenų ir valstybių narių pareikštų ieškinių, visų pirma šiose srityse: intelektinė nuosavybė, ekonominė ir pinigų politika, konkurencija, ribojamosios priemonės, galimybė susipažinti su dokumentais, žemės ūkis, viešieji pirkimai ir sveikata.

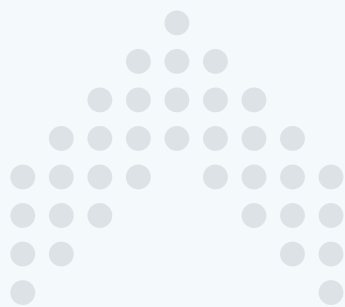
Bendrojo Teismo jurisdikcijai priklauso nagrinėti Teisingumo Teismo perduotus prašymus priimti prejudicinį sprendimą šiose konkrečiose srityse: PVM, akcizai, Muitinės kodeksas, prekių tarifinis klasifikavimas, kompensavimas ir pagalba oro transporto keleiviams, šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema.

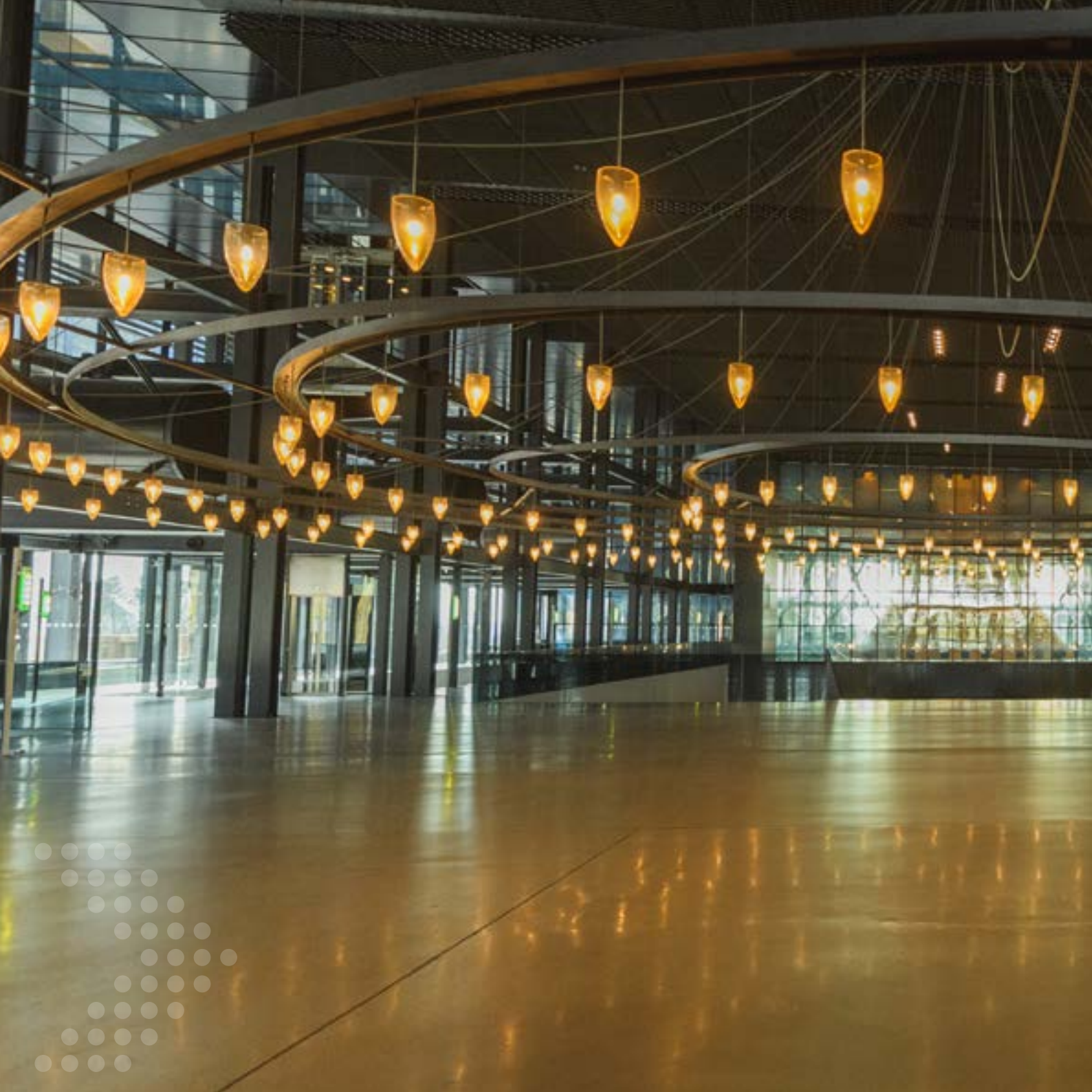
Bendrojo Teismo sprendimai per du mėnesius gali būti skundžiami (tik teisės klausimais) Teisingumo Teismui.

54
teisėjai
(po 2 iš valstybės
narės)

1
kancleris
(skiria nariai)

Teismo procesas

Kanceliarijos

Kanceliarijos – tarsi durys į abu teismus: šalys palaiko ryšius su kanceliarijomis per visą teismo procesą.

Jos padeda teisėjams vykdyti procesą ir yra atsakingos už nagrinėjamų bylų medžiagą ir registrą, kuriame registruojami visi procesiniai dokumentai.

Susirašinėjimas tarp kanceliarijų ir šalių vyksta naudojantis taikomąja programa **e-Curia**, kuri leidžia saugiai pateikti procesinius dokumentus elektroniniu būdu ir užtikrina teisės subjektams ir Sąjungos teismams veiksmingą ir efektyvų paslaugų teikimą.

Viešas teismo posėdis

Byla nagrinėjama viešame teismo posėdyje, dalyvaujant teisėjams ir generaliniam advokatui. Jie gali pateikti šalims klausimų.

Vieši posėdžiai rengiami nustatyta proceso kalba ir į bylą įstojusių šalių valstybių narių kalbomis. Synchroninis vertimas į įvairias oficialiąsias kalbas užtikrinamas atsižvelgiant į konkrečios sudėties teismo ir dalyvaujančių lankytojų poreikius.

Posėdžiai paprastai vyksta antradieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais, jų pradžia – 9.30 val. Trukmė skiriasi priklausomai nuo bylų ypatumų.

Lankytojai gali dalyvauti viešuose teismo posėdžiuose.

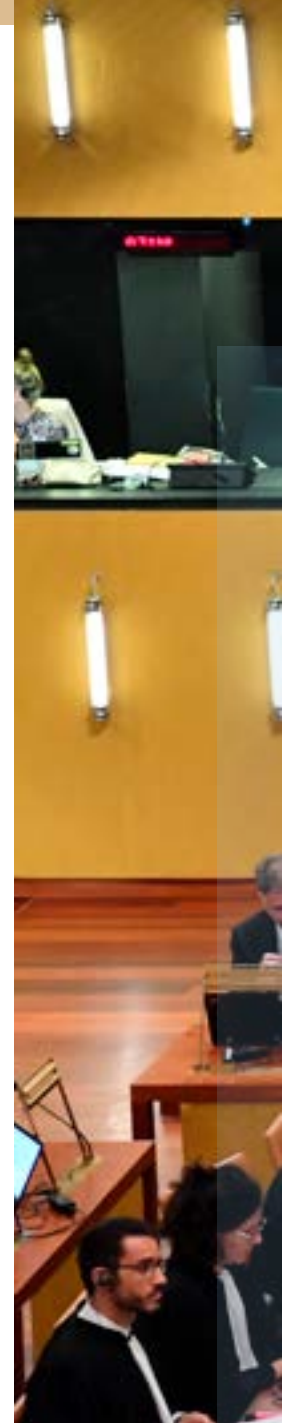

Generalinio advokato išvados

Generalinis advokatas dalyvauja teismo posėdyje ir po kelių savaitių pateikia savo išvadą. Joje generalinis advokatas visiškai nešališkai pasiūlo Teisingumo Teismui, kaip turėtų būti išspręstas ginčas. Teisingumo Teismas neprivalo laikytis šios išvados.

Jei byloje nekyla naujo teisės klausimo, Teisingumo Teismas gali nuspręsti priimti sprendimą be išvados.

Generalinis advokatas nedalyvauja teisėjų pasitarimuose.

Pasitarimai

Teisėjai tariausi ir priima sprendimus. Per pasitarimus teisėjai posėdžiauja be vertėjų žodžiu ar kitų darbuotojų.

Didžiojoje pasitarimų salėje taip pat vyksta kassavaitinis bendrasis Teisingumo Teismo susirinkimas (jame dalyvauja teisėjai, generaliniai advokatai ir kancleris). Bendrajame susirinkime bylos paskiriamos konkrečios sudėties teismui ir nusprendžiama dėl galimų pasirengimo nagrinėti bylą priemonių.

⋮ Paskelbimas

Sprendimus viešame teismo posėdyje paskelbia vienas iš konkrečios sudėties teismo teisėjų.

Sprendimai ir generalinių advokatų išvados verčiami iš originalaus teksto į proceso kalbą – šalims ir į visas kitas kalbas – siekiant viešai paskelbti. Jie visomis oficialiosiomis kalbomis yra prieinami interneto svetainėje curia.europa.eu tą dieną, kai paskelbiami arba perskaitomi, ir daugeliu atvejų vėliau viešai paskelbiami Teisingumo Teismo praktikos rinkinyje. 2024 m. Rinkinyje publikuota daugiau kaip 62 000 dokumentų visomis kalbų versijomis.

2024 m. Rinkinyje publikuota
62 000
dokumentų

Institucijos tarnybos

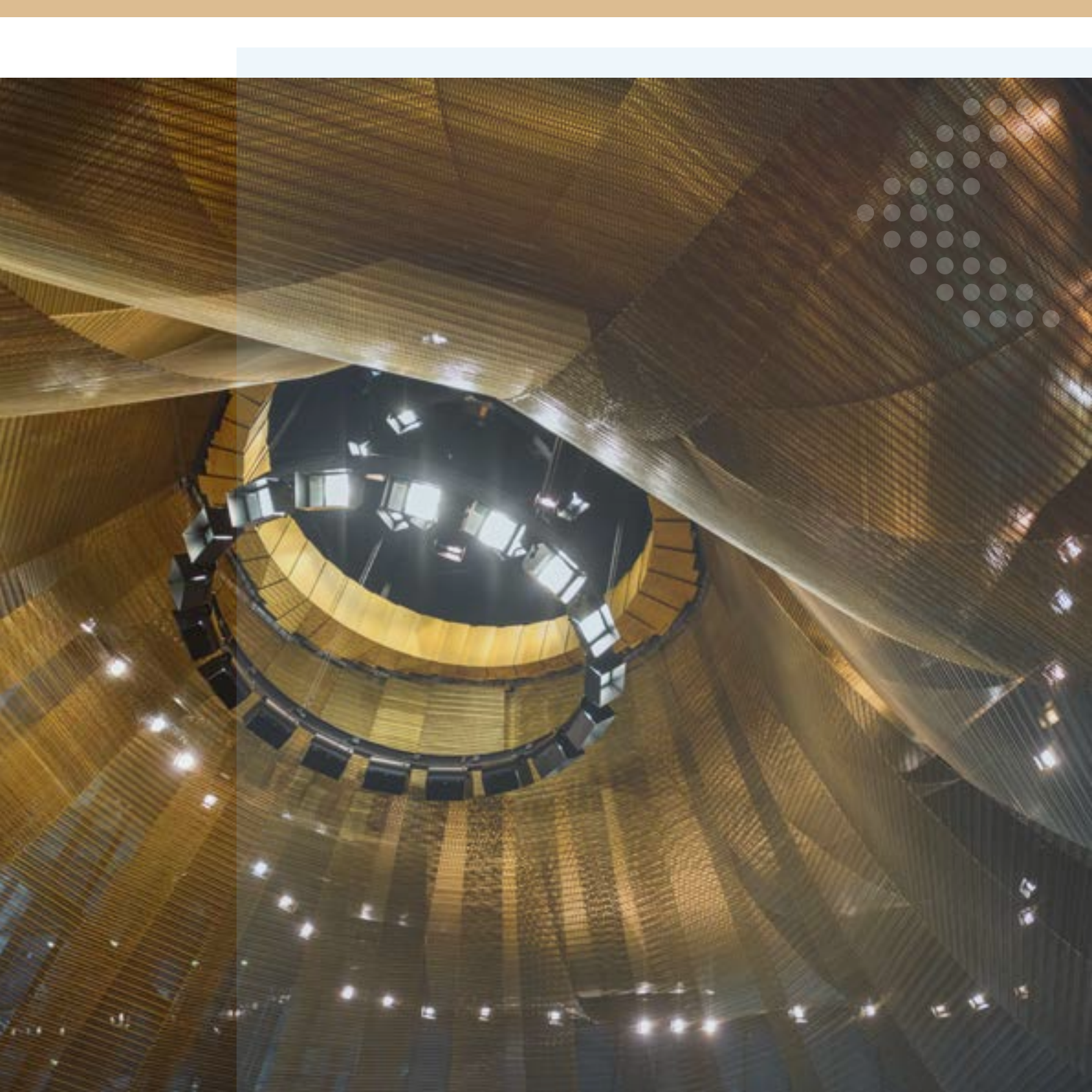
• Tyrimai ir dokumentacija

Tyrimų ir dokumentacijos direktoratas, kurį sudaro teisininkai iš visos Europos Sąjungos, teikia abiem teismams informaciją apie valstybių narių nacionalinę teisę.

Jis atlieka tyrimus ir teisinę analizę, kad padėtų abiem teismams vykdyti teisminę funkciją.

Be to, jis prisideda prie jurisprudencijos ir Europos Sąjungos teisės sklaidos per paieškos priemones, kurias galima rasti svetainėje *curia.europa.eu*.

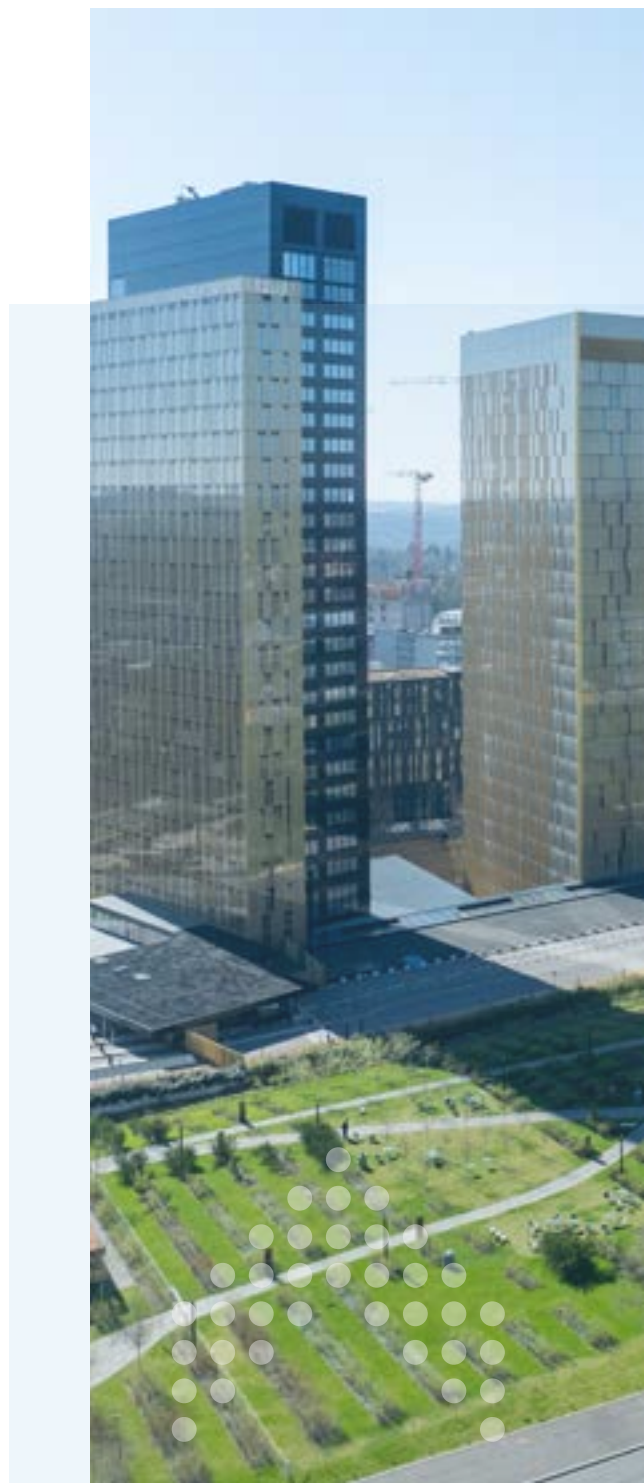

24
kalbų skyriai

3
pagalbos skyriai

1 371 000
puslapių išversta per 2024 m.

552
kalbinės kombinacijos,
būtinės siekiant užtikrinti
teismų darbą

Kalbų vartojimas – teisinis vertimas raštu

Sąjungos teisė skirta ne tik valstybėms narėms, bet ir tiesiogiai piliečiams, nes jiems garantuoja teises ir nustato pareigas. Todėl daugiakalbystė yra viena iš pagrindinių Europos Sąjungos vertybių.

Tokios kalbų vartojimo tvarkos, kaip Teisingumo Teisme, nėra jokiame kitame pasaulio teisme, nes kiekviena byla gali būti nagrinėjama bet kuria oficialiąja Sąjungos kalba.

Teisingumo Teismas nagrinėja kiekvieną bylą ta oficialiąja Sąjungos kalba, kuria ji buvo iškelta. Be to, jis užtikrina savo jurisprudencijos sklaidą visomis šiomis kalbomis.

Vertimą raštu į 24 oficialiąsias kalbas atlieka tiek pat už teisinį vertimą atsakingų kalbų skyrių, kuriems padeda 3 funkciniai horizontalūs skyriai.

Kalbų skyriuose dirbantys teisininkai lingvistai verčia procesinius dokumentus, išvadas ir sprendimus. Jie yra baigę teisės studijas ir, be gimtosios kalbos, labai gerai moka kelias kitas kalbas.

Šių dokumentų vertimas į Sąjungos oficialiąsias kalbas atspindi vienodų galimybių kreiptis į Europos teismus principą.

Kalbų vartojimas – vertimas žodžiu

Sinchroninis vertimas žodžiu į kelias kalbas, atsižvelgiant į poreikį, užtikrinamas tam, kad šalys, advokatai, teisėjai ir generalinis advokatas susikalbėtų per teismo posėdį, o jame dalyvaujančios lankytojų grupės suprastų, kas kalbama.

Biblioteka, dokumentinės informacijos centras

Abu teismai savo veikloje gali remtis dokumentinio ir archyvų turto (364 500 leidinių, iš kurių dauguma susiję su Sąjungos teise, ir daugiau kaip šimtas duomenų bazių) valdymo, naudojimo, sklaidos ir saugojimo paslaugomis.

Bibliotekos katalogas Sąjungos teisės srityje šiuo metu yra vienas turtingiausių pasaulyje – 9,6 km knygų 24 oficialiosiomis Sąjungos kalbomis ir kai kurių trečiųjų šalių kalbomis lentynų.

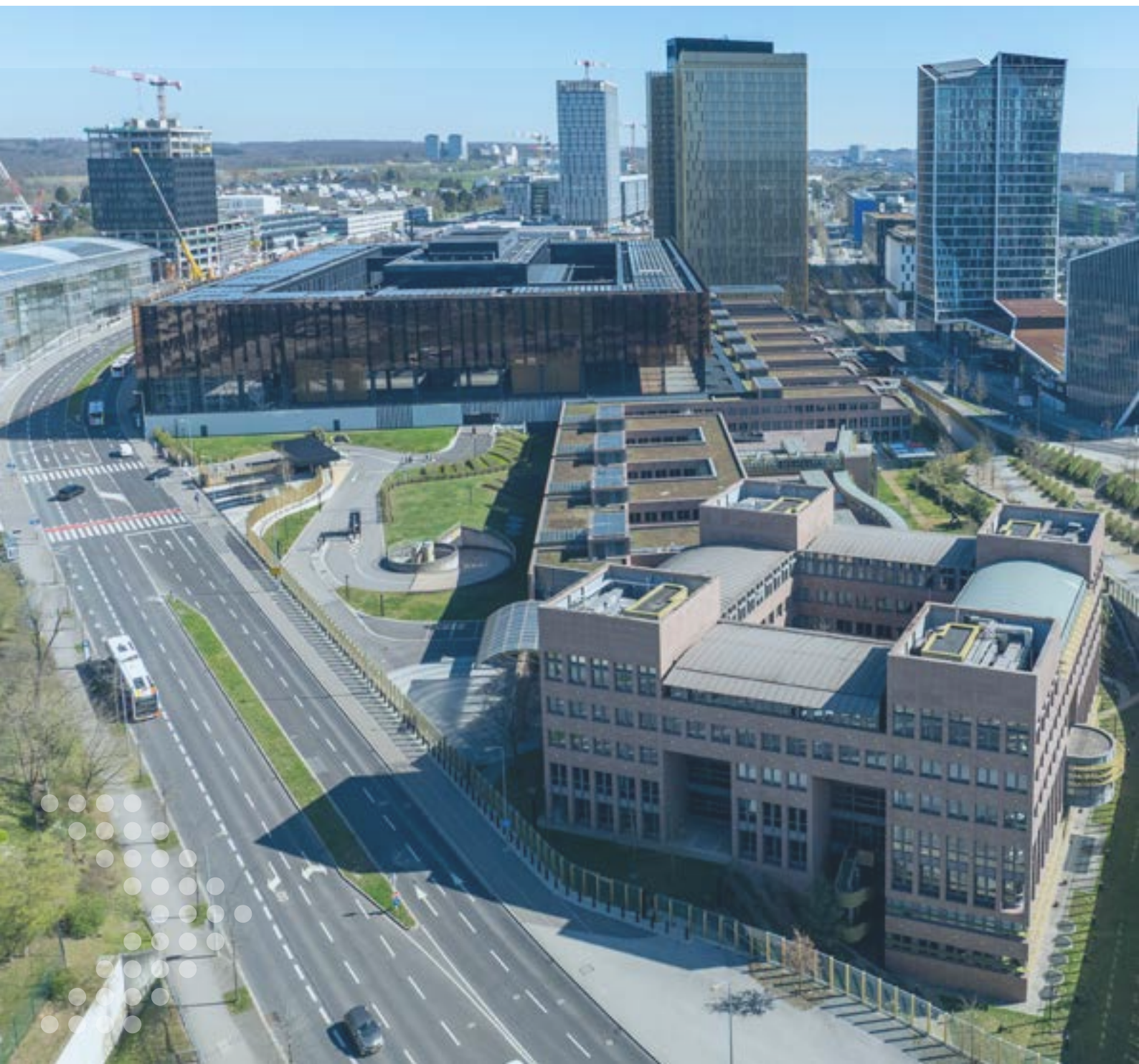
Piliečiai taip pat gali susipažinti su Teisingumo Teismo administraciniais dokumentais ir istoriniais archyvais.

364 500 (9,6 km)
leidinių

100 +
teisės duomenų bazių

Personalias

Teisingumo Teisme dirba daugiau nei 2 250 darbuotojų, įskaitant pareigūnus, laikinuosius tarnautojus ir sutartininkus – visi jie yra valstybių narių piliečiai.

Jie dirba teisėjų ir generalinių advokatų kabinetuose, kalbų ir administracinėse tarnybose. Jų išsilavinimas įvairus, taigi jie gali Teisingumo Teisme eiti specifines pareigas (teisininkai lingvistai) arba nespecifines (teisininkai, informatikai, asistentai, administracijos darbuotojai ir kt.).

Visi jie kalba keliomis iš 24 oficialių kalbų, nes dirba daugiakultūroje ir daugiakalbėje aplinkoje. Kaip savo srities specialistai jie dirba Sąjungos teisės ir Europos kūrimo labui.

27
valstybės narės

24
oficialiosios kalbos

2 267
darbuotojai

Bendravimas su visuomene

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas siekia priartėti prie piliečių, be kita ko, rengdamas fizinius ir virtualius vizitus. 2024 m. Teisingumo Teisme apsilankė daugiau kaip 16 300 žmonių.

Komunikacijos direktorato užduotis – garsinti Teisingumo Teismą ir jo jurisprudenciją, turinčią įtakos kasdieniam piliečių gyvenimui. Žiniasklaidos pareigūnai atsako į užklausas ir rengia pranešimus spaudai, kuriais siekiama suprantamai informuoti plačiąją visuomenę ir žurnalistus apie bylas, dominančias žiniasklaidą arba turinčias poveikį piliečių gyvenimui.

Prieigą prie Teisingumo Teismo teisminės veiklos taip pat palengvina teismo posėdžių transliavimo sistema: posėdžiai, kuriuose skelbiami sprendimai ir skaitomos išvados, transliuojami tiesiogiai, o posėdžiai, per kuriuos išklausomos bylos šalys – netiesiogiai.

Siekdamas priartinti teisingumą prie piliečių Teisingumo Teismas taip pat aktyvus įvairiuose socialiniuose tinkluose, įskaitant *Bluesky*, *Instagram*, *LinkedIn*, *Mastodon*, *Threads*, *X* ir *YouTube*.

16 300 +
žmonių aplankė Teisingumo Teismą 2024 m.

Teisingumo Teismas ir aplinka

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra įdiegęs aplinkosaugos vadybos sistemą pagal Europos reglamentą EMAS (Eco Management and Audit Scheme), kad struktūriškai sumažintų savo poveikį aplinkai. 2016 m. jis iš Liuksemburgo valstybės gavo EMAS registracijos sertifikatą.

EMAS sudaro sąlygas organizacijoms savanoriškai imtis priemonių, gerinančių jų aplinkosauginį veiksmingumą.

Pastaraisiais metais Teisingumo Teismas pasiekė labai gerų rezultatų, taikydamas savo atliekų perdirbimo sistemą ir mažindamas popieriaus, vandens ir energijos suvartojimą, įskaitant dėl naudojamos atsinaujinančios saulės energijos.

Teisingumo Teismo pastatų istorija

Nuo Europos Sąjungos Teisingumo Teismo įsteigimo 1952 m. jo būstinė yra Liuksemburge. Iš pradžių Liuksemburgo vyriausybė jam suteikė tris pastatus: *Villa Vauban* – teisėjų ir generalinių advokatų kabinetams, *Hamilius* – kalbų tarnybai ir *Maison Hellinckx* – administracijai ir bibliotekai. 1959–1972 m. visos Teisingumo Teismo tarnybos buvo perkeltos į *Côte d'Eich* pastatą.

Pirmieji rūmai buvo inauguruoti 1973 m. Kiršbergo plynaukštėje ir 1988–1994 m. papildyti įvairiais pastatais: *Erasmus*, *Thomas More* ir *Thémis*.

2008 m. buvo inauguruoti naujieji rūmai, kuriuos suprojektavo architektas Dominique Perrault. Juos sudaro restauruoti senieji rūmai, „Žiedas“, du bokštai ir galerija. 2019 m. inauguruotas trečiasis bokštas *Rocca*. 29 aukštų ir 118 metrų aukščio pastatas yra aukščiausias Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje.

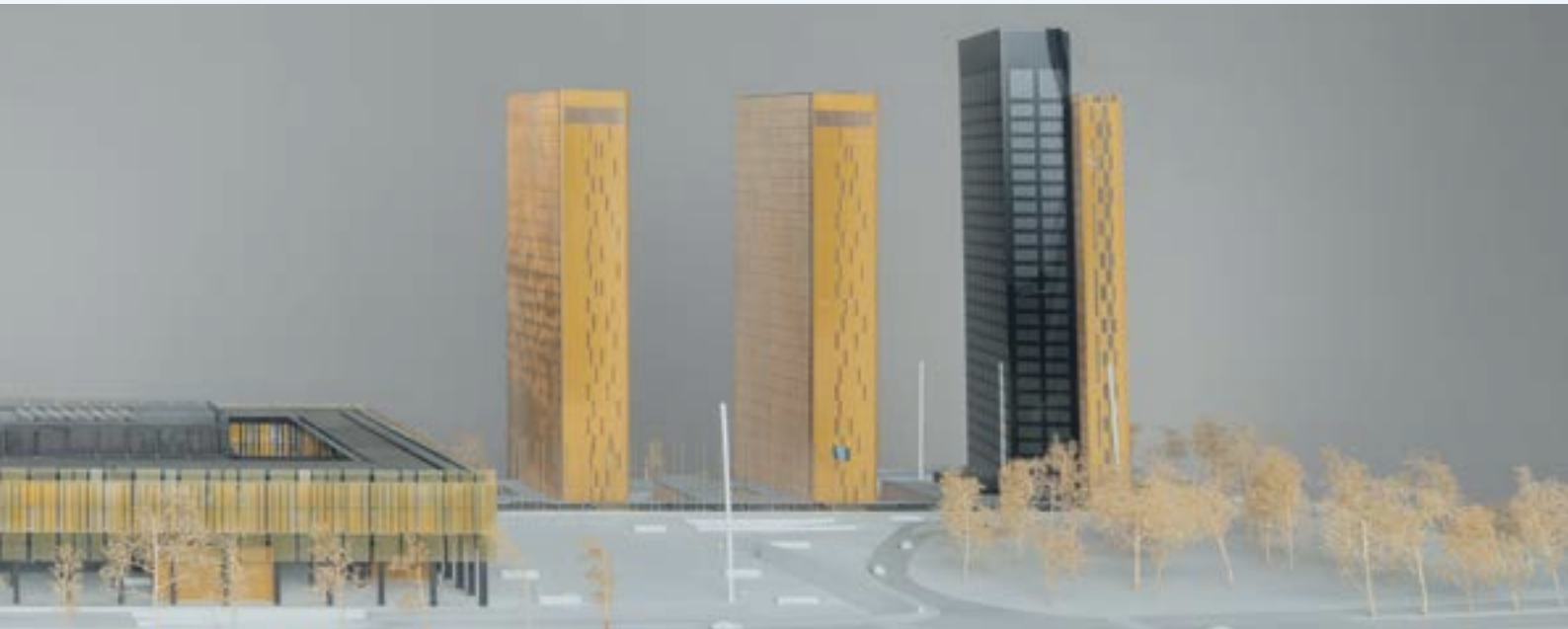
Šiandien Teisingumo Teismo pastatų kompleksą sudaro 138 850 m² ploto pastatai, kurių didžioji dalis prieinami lankytojams. Jame yra 11 teismo posėdžių salių, kurios atviros visuomenei.

138 850 m²
plotas

11
posėdžių salių

118 m (29 aukštų)
pastatas, aukščiausias
Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje

Apie Teismą skaičiais

Sprendimu arba nutartimi užbaigtų bylų skaičius:

Teisingumo Teismas:

26 586

(nuo 1952 m.)

Bendrasis Teismas :

19 132

(nuo 1989 m.)

Biudžetas:

542

milijonai eurų 2025 metams

Proceso kalbos

24

bulgarų, ispanų, čekų, danų, vokiečių, estų, graikų, anglų, prancūzų,
gėlų, kroatų, italų, latvių, lietuvių, vengrų, maltiečių, nyderlandų,
lenkų, portugalų, rumunų, slovakių, slovėnų, suomių ir švedų

2 267
pareigūnai ir
tarnautojai

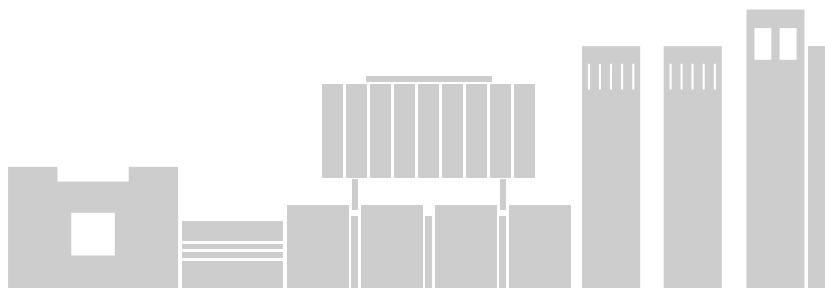
Personālas:

1 376
(61 %)
moterys

891
(39 %)
vyrai

531 563
lankytojai (nuo 1968 m.)

16 319
lankytojai 2024 m.

Sekite naujienas!

Sekite Teisingumo Teismo jurisprudencijos ir institucijos aktualijas apsilankę interneto svetainę, sekdami įvairiose socialinės žiniasklaidos priemonėse (*LinkedIn, Instagram, Mastodon, Bluesky,*

Apsilankykite Europos Sąjungos Teisingumo Teismo būstinėje:

- Grupių vizitų programa
- Nuotoliniai vizitai – pedagoginis projektas moksleiviams (15-18 metų)

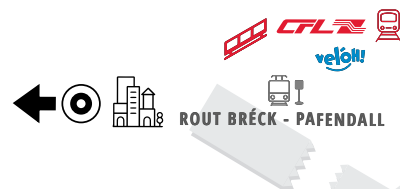

Norėdami rasti daugiau informacijos apie institucijos veiklą:

Metinis pranešimas

YouTube

Vietovės planas

EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas

L-2925 Liuksemburgas

Tel.: +352 4303-1

curia.europa.eu

Rankraštis parengtas 2025 m. gegužės mėn. / Duomenys surinkti iki 2024 m. gruodžio 31 d.

Maketas: Europos Sąjungos Teisingumo Teismas / Komunikacijos direktoratas / Leidinių ir elektroninių informavimo priemonių skyrius, 2025.

Nuotraukos / iliustracijos:

Viršelio nuotrauka: © Europos Sąjunga

Nuotraukos: © Europos Sąjunga, puslapis 10 © shutterstock.com, puslapis 15 © Gediminas Karbauskis

Naudoti ar atgaminti nuotraukas ir kitą medžiagą, kurios autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, galima tik gavus teisių turėtojų leidimą.

Nei Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, nei joks institucijos vardu veikiantis asmuo nėra atsakingas už šiame leidinyje pateikiamos informacijos panaudojimą.

Atgaminti leidžiama nurodžius šaltinį.

© Europos Sąjunga, 2025.

Print PDF	ISBN 978-92-829-5020-3	ISSN 3094-5275	doi: 10.2862/2938630	QD-01-25-006-LT-N
Web PDF	ISBN 978-92-829-5021-0	ISSN 3094-5267	doi: 10.2862/2813215	QD-01-25-006-LT-C

EUROPOS SAJUNGOS TEISINGUMO TEISMAS

Komunikacijos direktoratas
Elektroninių leidinių ir spaudos skyrius

2025 m. gegužis

Print PDF	ISBN 978-92-829-5020-3	ISSN 3094-5275	doi: 10.2862/2938630	QD-01-25-006-LT-N
Web PDF	ISBN 978-92-829-5021-0	ISSN 3094-5267	doi: 10.2862/2813215	QD-01-25-006-LT-C